

Міністерство освіти і науки України
Млинівський технологіко – економічний фаховий коледж

Вячеслав ЯЦКЕВИЧ
Наказ №29 від 26 березня 2026 р

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ПОРЯДОК РОЗРОБЛЕННЯ, ЗАТВЕРДЖЕННЯ, МОНІТОРИНГУ ТА
ПЕРЕГЛЯДУ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНИХ ПРОГРАМ МЛІНІВСЬКО-
МУ ТЕХНОЛОГО – ЕКОНОМІЧНОМУ ФАХОВОМУ КОЛЕДЖІ**

РІШЕННЯ

Педагогічної ради

Млинівського технологіко - економічного фахового коледжу

Протокол № 6

від 26 березня 2026р.

Млинів 2026

1 ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1 Положення «Про порядок розроблення, затвердження, моніторингу та перегляду освітньо-професійних програм у Млинівському технолого – економічному фаховому коледжі (далі - Положення) є нормативним документом закладу освіти і визначає систему розроблення, затвердження, реалізації, моніторингу, перегляду, модернізації освітньо-професійних програм в закладі освіти. Дане Положення є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освітньої діяльності Млинівського технолого – економічного фахового коледжу (далі Коледж).

1.2. Положення розроблене відповідно до Законів України «Про освіту» від 05.09.2017 №2145-УІІ, «Про фахову передвищу освіту» від 06.06.2019 №2745-УІІ, постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» від 30.12.2015 № І87 (зі змінами, затвердженими Постановою Кабінету Міністрів України від 24.03.2021 № 365), наказу Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Положення про акредитацію освітньо-професійних програм фахової передвищої освіти» від 01.07.2021 № 749, Методичних рекомендацій розроблення освітньо-професійної програми та навчального плану підготовки здобувачів фахової передвищої освіти, інших нормативно-правових актів, а також нормативних документів Млинівського технолого-економічного фахового коледжу.

1.3 Відповідно до пункту 2 частини 2 статті 17 Закону «Про фахову передвищу освіту» від 06.06.2019 №2745-УІІ заклад фахової передвищої освіти має визначити і послідовно дотримуватися процедур розроблення, затвердження, реалізації, періодичного перегляду та оновлення ОПП, які забезпечують відповідність їх змісту стандартам фахової передвищої освіти (професійним стандартам - за наявності), декларованим цілям закладу освіти з урахуванням позицій заінтересованих сторін. Положення регулює організаційні та процедурні питання розроблення, відкриття, перегляду та закриття освітньо-професійних програм (далі - ОПП). Метою Положення є розвиток та вдосконалення системи внутрішнього забезпечення якості фахової передвищої освіти в Коледжі.

1.4 Освітньо-професійна програма використовується під час :

- акредитації освітньо-професійної програми, інспектування освітньої діяльності за спеціальністю;
- розроблення навчального плану, програм навчальних дисциплін і практик;
- розроблення засобів діагностики якості фахової передвищої освіти;
- формування програм навчальних дисциплін, практик, змісту індивідуальних завдань;
- атестації майбутніх фахівців.

1.5 Основні терміни Положення та їх визначення:

1.5.1. Академічна мобільність у фаховій передвищій освіті - можливість учасників освітнього процесу навчатися, викладати, стажуватися чи проводити дослідницьку (мистецьку, спортивну) діяльність в іншому закладі освіти (науковій установі) на території України чи поза її межами.

1.5.2. Акредитація освітньо-професійної програми - оцінювання освітньо-професійної програми та/або освітньої діяльності закладу фахової передвищої освіти за цією програмою на предмет:

- відповідності стандартам фахової передвищої освіти (за наявності);

- спроможності виконати вимоги стандарту та досягти заявлених у освітньо-професійній програмі результатів навчання;

- досягнення заявлених у освітній програмі результатів навчання.

1.5.3. Атестація здобувачів фахової передвищої освіти - встановлення відповідності результатів навчання здобувачів фахової передвищої освіти вимогам ОПП та/або вимогам програми єдиного державного кваліфікаційного іспиту.

1.5.4. Забезпечення якості освіти – сукупність процедур, що застосовуються на інституційному (внутрішньому) та національному і міжнародному (зовнішньому) рівнях для якісної реалізації ОПП і присудження кваліфікацій.

1.5.5. Загальні компетентності – універсальні компетентності, що не залежать від предметної області, але важливі для успішної подальшої професійної та соціальної діяльності здобувача в різних галузях та для його особистісного розвитку

1.5.6. Індивідуальний навчальний план - документ, що визначає послідовність, форму і темп засвоєння здобувачем освіти освітніх компонентів освітньо-професійної програми з метою реалізації його індивідуальної освітньої траєкторії, який розробляє заклад освіти у взаємодії із здобувачем освіти.

1.5.7. Індивідуальна освітня траєкторія - персональний шлях реалізації особистісного потенціалу здобувача освіти, що формується з урахуванням його здібностей, інтересів, потреб, мотивації, можливостей і досвіду, ґрунтується на виборі здобувачем освіти видів, форм і темпу здобуття освіти, суб'єктів освітньої діяльності та запропонованих ними освітніх програм, навчальних дисциплін і рівня їх складності, методів і засобів навчання. Індивідуальна освітня траєкторія в закладі освіти реалізується через індивідуальний навчальний план.

1.5.8. Компетентність - динамічна комбінація знань, вмінь і практичних навичок, способів мислення, професійних, світоглядних і громадянських якостей, морально-етичних цінностей, яка визначає здатність особи успішно здійснювати професійну та подальшу навчальну діяльність і є результатом навчання на певному рівні фахової передвищої освіти.

1.5.9. Кредит Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (далі кредит ЄКТС) – одиниця вимірювання обсягу навчального навантаження здобувача фахової передвищої освіти, необхідного для досягнення визначених (очікуваних) результатів навчання. Обсяг одного кредиту ЄКТС становить 30годин. Навантаження одного навчального року за денною формою навчання становить, як правило, 60 кредитів ЄКТС.

1.5.10. Ліцензування - процедура визнання спроможності юридичної особи провадити освітню діяльність за певною спеціальністю на певному рівні фахової передвищої освіти відповідно до стандартів освітньої діяльності.

1.5.11. Освітній компонент – складова ОПП (навчальна дисципліна, практика, курсова робота (проект), кваліфікаційна робота (проект)), спрямована на досягнення визначених результатів навчання, якій встановлено форму підсумкового контролю та визначено кількість кредитів ЄКТС.

1.5.12. Освітньо-професійна програма (ОПП) - система освітніх компонентів на відповідному рівні фахової передвищої освіти в межах спеціальності, що визначає вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою, перелік навчальних дисциплін і логічну послідовність їх вивчення, кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми, а також очікувані результати навчання (компетентності), якими повинен оволодіти здобувач відповідного ступеня фахової передвищої освіти.

1.5.13. Освітня кваліфікація - це визнана закладом освіти чи іншим уповноваженим суб'єктом освітньої діяльності та засвідчена відповідним документом про освіту сукупність встановлених стандартом освіти та здобутих особою результатів навчання (компетентностей).

1.5.14. Професійна кваліфікація - це визнана кваліфікаційним центром, суб'єктом освітньої діяльності (зокрема, закладом фахової передвищої освіти), іншим уповноваженим суб'єктом та засвідчена відповідним документом стандартизована сукупність здобутих особою компетентностей (результатів навчання), що дають змогу виконувати певний вид роботи або здійснювати професійну діяльність.

1.5.15. Програмні компетентності ОПП – описані за видами найважливіші (загальні, спеціальні) компетентності, котрі визначають специфіку ОПП.

1.5.16. Результати навчання - знання, уміння, навички, способи мислення, погляди, цінності, інші особисті якості, які можна ідентифікувати, спланувати, оцінити і виміряти та які особа здатна продемонструвати після завершення навчання за освітньою освітньо-професійною) програмою або окремими освітніми компонентами.

1.5.17. Робоча група – група педагогічних працівників, які відповідають за реалізацію освітньо-професійних програм за спеціальністю підготовки фахівців освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра, особисто беруть участь в освітньому процесі і відповідають кваліфікаційним вимогам, визначеним Ліцензійними умовами.

1.5.18. Спеціалізація - складова спеціальності, що визначається закладом фахової передвищої освіти та передбачає профільну спеціалізовану освітню програму підготовки здобувачів фахової передвищої освіти.

1.5.19. Спеціальні компетентності – компетентності, актуальні для предметної області та важливі для успішної професійної та/або подальшої навчальної діяльності за певною спеціальністю.

1.5.20. Стандарт освіти – це сукупність вимог до змісту та результатів освітньої діяльності закладів освіти за кожним рівнем освіти в межах кожної спеціальності; розробляються для кожного рівня освіти в межах кожної спеціальності відповідно до Національної рамки кваліфікацій і використовуються для визначення та оцінювання якості змісту та результатів освітньої діяльності закладу освіти.

1.5.21. Стейкхолдери - фізичні та юридичні особи, зацікавлені в реалізації конкретної ОПП, пов'язані з її втіленням/реалізацією та/або можуть впливати на її структуру, зміст та якість.

1.5.22. Структурно-логічна схема ОПП – послідовність пов'язаних освітніх компонентів, включених до ОПП для досягнення заявлених цілей та результатів навчання.

1.5.23. Студентоцентрикований підхід – сприйняття здобувача освіти як суб'єкта з власними унікальними інтересами, потребами і досвідом, спроможного бути самостійним і відповідальним учасником освітнього процесу. Студентоцентрикований підхід передбачає взаємоповагу між здобувачем і викладачем, реальну вибірковість дисциплін, участь здобувачів у системі внутрішнього забезпечення якості коледжу та процесах акредитації ОПП, наявність процедур реагування на студентські скарги та ін.

1.5.24. Якість освітньої діяльності – рівень організації освітнього процесу у коледжі, що відповідає стандартам освіти, забезпечує здобуття особами якісної освіти та сприяє створенню нових знань.

2 ЗМІСТ І СКЛАДОВІ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНИХ ПРОГРАМ ТА ЇХ ДОКУМЕНТАЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

2.1 Спрямованість ОПП.

2.1.1. В рамках однієї спеціальності Коледжем можуть реалізуватися декілька ОПП за різними спеціалізаціями. Профільна спрямованість, обумовлена істотними особливостями предметної сфери програми, переліком програмних компетентностей, програмними результатами чи переліком освітніх компонентів є підставою для розробки окремої ОПП.

2.1.2. На основі окремої ОПП розроблюється навчальний план, а також графік освітнього процесу, з урахуванням особливостей форм навчання.

2.1.3. Навчання за ОПП проводиться за денною та/або заочною, дуальною формами. При організації різних форм навчання структура, обсяг, зміст і результати ОПП за певним рівнем фахової передвищої освіти не повинні відрізнятися між собою.

2.1.4. Прийняття або зміна стандарту освітньої діяльності є підставою для розроблення нової ОПП або перегляду існуючої. Основою до розроблення ОПП є стандарт фахової передвищої освіти за відповідною спеціальністю (за наявності).

2.1.5. Кожна ОПП має керівника освітньо-професійної програми.

2.2 Стандарти фахової передвищої освіти встановлюють такі вимоги до ОПП:

- обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня фахової передвищої освіти;

- перелік компетентностей випускника;

- нормативний зміст підготовки здобувачів фахової передвищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання;

- форми атестації здобувачів фахової передвищої освіти;

- вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості фахової передвищої освіти;

- вимоги професійних стандартів (у разі їх наявності).

2.3 Структура ОПП. До структури ОПП входять:

- лист-погодження;

- передмова;

- профіль освітньо-професійної програми зі спеціальності;

- перелік компонентів освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність;

- форми атестації здобувачів фахової передвищої освіти;

- структурно-логічна схема освітньо-професійної програми;

- матриця відповідності програмних компетентностей компонентам ОПП;

- матриця відповідності програмних результатів навчання відповідним компонентам ОПП.

2.4 Профіль ОПП.

2.4.1 Профіль ОПП визначає її характерні риси, місце в освітньому просторі, співвідношення з тематикою наукових досліджень.

Він розробляється для полегшення розуміння ОПП зацікавленими сторонами: вступниками на навчання, здобувачами фахової передвищої освіти, роботодавцями, дослідниками, викладачами, випускниками закладів фахової передвищої освіти, професіоналами, керівниками закладів фахової передвищої освіти, агенціями забезпечення якості, органами ліцензування й акредитації тощо.

Дані профілю ОПП є частиною інформаційного пакету коледжу, на основі якого формується додаток до диплома європейського зразка.

Профіль освітньої програми складається з таких елементів:

2.4.1.1. Загальна інформація: повна назва закладу освіти та структурного підрозділу; рівень освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу; офіційна назва ОПП; тип диплому та обсяг ОПП; наявність акредитації; цикл/рівень; передумови; мова(и) викладання; термін дії програми; інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньо-професійної програми.

2.4.1.2. Мета ОПП.

2.4.1.3. Характеристика ОПП: предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності)); академічні права; орієнтація програми; основний фокус програми та спеціалізації; особливості програми.

2.4.1.4. Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання.

2.4.1.5. Викладання та оцінювання.

2.4.1.6. Програмні компетентності: інтегральна компетентність; загальні компетентності; спеціальні компетентності.

2.4.1.7. Нормативний зміст підготовки, сформульований у програмних результатах навчання.

2.4.1.8. Ресурсне забезпечення реалізації програми: кадрове забезпечення (відомості педагогічних працівників програми, які беруть участь у реалізації ОПП). Також зазначаються відомості про фахівців-практиків зі сфери виробництва, яких залучено до реалізації конкретної ОПП); матеріально-технічне забезпечення (відомості про матеріально-технічні умови реалізації ОПП, зокрема наявність лабораторій і кабінетів, обладнання, можливості та умови проживання в гуртожитку); інформаційне та навчально-методичне забезпечення.

2.4.1.9 Академічна мобільність: національна кредитна мобільність; міжнародна кредитна мобільність; навчання іноземних здобувачів освіти.

2.4.2 Перелік освітніх компонентів (у тому числі перелік навчальних дисциплін) відображає розподіл ОПП на окремі освітні компоненти та логічну послідовність їх вивчення, які можуть складатися з одного або кількох модулів.

Перелік включає назви навчальних дисциплін, що забезпечують загальні і спеціальні компетенції, у тому числі дисциплін за вибором, всіх видів практик та їх обсяг у кредитах ЄКТС. Курсова робота, що має міждисциплінарний характер, може виділятися окремою позицією.

Перелік освітніх компонентів подається у вигляді таблиці.

2.4.3 Структурно-логічна схема - послідовність пов'язаних освітніх компонентів, включених до ОПП для досягнення заявлених цілей та результатів навчання.

2.4.4 Форми атестації здобувачів фахової передвищої освіти визначаються стандартами фахової передвищої освіти відповідної спеціальності.

2.4.5 Матриці відповідності. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам ОПП є відображення структурно-логічних зв'язків між змістом ОПП (переліком навчальних дисциплін) і запланованими програмними компетентностями.

Матриця забезпечення програмних результатів навчання відповідним компонентами ОПП є відображенням структурно-логічних зв'язків між змістом ОПП і запланованими програмними результатами.

2.5 Графік освітнього процесу та навчальний план.

Коледж на підставі ОПП за кожною спеціальністю розробляє графік освітнього процесу та навчальний план, який визначає перелік та обсяг навчальних дисциплін у

кредитах ЄКТС, послідовність вивчення дисциплін, форми проведення навчальних занять та їх обсяг, форми поточного і підсумкового контролю.

Для конкретизації планування освітнього процесу на кожний навчальний рік складається робочий навчальний план, що затверджується директором коледжу.

3 ОБСЯГИ ОСВІТНЬО - ПРОФЕСІЙНИХ ПРОГРАМ ТА ТРИВАЛІСТЬ НАВЧАННЯ

3.1 Здобуття фахової передвищої освіти передбачає успішне виконання особою відповідної ОПП, що є підставою для присудження освітньо-професійного ступеня – фаховий молодший бакалавр.

3.2 Фаховий молодший бакалавр - це освітньо-професійний ступінь, що здобувається на рівні фахової передвищої освіти і присуджується коледжем у результаті успішного виконання здобувачем фахової передвищої освіти освітньо-професійної програми, обсяг якої становить 120-180 кредитів ЄКТС.

3.3 Особа може здобувати фахову передвищу освіту на основі базової середньої освіти, профільної середньої освіти (незалежно від здобутого профілю), професійної (професійно-технічної) освіти, фахової передвищої освіти або вищої освіти. Особи, які здобувають фахову передвищу освіту на основі базової середньої освіти, зобов'язані одночасно виконати освітню програму профільної середньої освіти професійного спрямування.

3.4 Обсяг ОПП підготовки фахового молодшого бакалавра складає:

- на основі базової загальної середньої освіти – 120 або 180 кредитів ЄКТС (залежно від спеціальності);

- на основі повної загальної середньої освіти – 120 або 180 кредитів ЄКТС (залежно від спеціальності) з яких до 60 кредитів ЄКТС може бути зараховано на підставі визнання результатів навчання осіб, які здобули профільну середню освіту за відповідним або спорідненим спеціальності профілем;

3.5 Мінімум 50% обсягу освітньо-професійної програми має бути спрямовано на забезпечення результатів навчання за спеціальністю, визначених Стандартом фахової передвищої освіти.

3.6 Тривалість навчання за ОПП підготовки фахового молодшого бакалавра складає:

- за денною формою навчання - 3 роки 10 місяців, 2 роки 10 місяців, (залежно від спеціальності);

- за скороченою програмою - 2 роки 10 місяців, 1 рік 10 місяців (залежно від спеціальності).

3.7 Обсяг одного кредиту ЄКТС становить 30 годин, навантаження одного навчального року за денною формою навчання - 60 кредитів ЄКТС.

4 ПОРЯДОК РОЗРОБЛЕННЯ ОПП

4.1 Розроблення ОПП. Нова ОПП розробляється на основі стандартів фахової передвищої освіти з урахуванням вимог професійних стандартів у відповідній професійній області (за наявності останніх).

4.2. Розроблення нової ОПП містить такі етапи:

- формування робочої групи та призначення керівника освітньої – професійної програми (I етап);

- аналіз актуальності ОПП та оцінювання достатності наявних ресурсів (II етап);

- визначення профілю ОПП (III етап);

- визначення освітнього змісту ОПП та розроблення навчального плану (IV етап);
- розроблення системи оцінювання якості ОПП з метою її удосконалення (V етап).

4.3 I етап. Формування робочої групи та призначення керівника освітньо-професійної програми.

4.3.1. Нова ОПП розробляється за ініціативою керівництва коледжу. Розроблення, моніторинг та перегляд кожної ОПП здійснюється робочими групами.

4.3.2. Розробці нової ОПП передуює порівняльний аналіз її ініціаторів аналогічних спрямувань, що діють в інших закладах освіти їх тривалості, переліку навчальних дисциплін, рівня викладання та ін.

4.3.3. Робочі групи формуються окремо за кожною ОПП на період її розроблення, моніторингу, перегляду, проведення процедур зовнішнього оцінювання (ліцензування, акредитація), самооцінювання або інших необхідних процедур.

4.3.4. У складі робочої групи спеціальності повинно бути не менше трьох педагогічних працівників, які працюють у закладі освіти за основним місцем роботи, мають кваліфікацію відповідно до спеціальності та вищу педагогічну категорію (хоча б в двох педагогічних працівників). Відповідність спеціальності визначається згідно з документами про вищу освіту або про науковий ступінь, або наявність у не більш як половини складу робочої групи досвіду практичної роботи за відповідною спеціальністю не менше п'яти років, у тому числі педагогічної чи науково-педагогічної діяльності.

4.3.5. Склад робочої групи ОПП затверджується наказом директора коледжу за поданням заступника директора з навчальної роботи на підставі пропозицій випускової циклової комісії. Одна й та ж сама особа може бути членом декількох робочих груп.

4.3.6. З метою узгодження підходів щодо розроблення ОПП рекомендується до складу робочих груп включати голів випускових циклових комісій.

4.3.7. З метою забезпечення участі в розробці, моніторингу та перегляду ОПП зацікавлених сторін рекомендується включати до складу робочої групи їх представників (роботодавців, органів студентського самоврядування, професіоналів тощо) або залучати до діяльності робочої групи в інших формах.

4.3.8. Очолює робочу групу її керівник - освітньо - професійної програми, педагогічний працівник, який має вищу педагогічну категорію за відповідною або спорідненою до ОПП спеціальністю зі стажем педагогічної роботи не менше 5 років.

4.3.9. Робоча група є складовою системи внутрішнього забезпечення якості фахової передвищої освіти у Коледжі.

4.3.10. Керівник освітньо - професійної програми може бути керівником лише однієї ОПП.

4.3.11. Дострокове припинення роботи й призначення нового керівника ОПП і членів робочої групи здійснюється на підставі наказу директора коледжу.

4.3.12. Робочі групи виконують такі завдання:

- обирають вид ОПП;
- встановлюють актуальність ОПП;
- формують профіль програми;
- визначають форми навчання та організації освітнього процесу;
- визначають освітні компоненти;

- розробляють навчальний план та інші нормативні документи, що організаційно супроводжують процес підготовки здобувачів фахової передвищої освіти за відповідною ОПП;

- дають завдання випусковим та іншим цикловим комісіям коледжу на розроблення навчально-методичного забезпечення ОПП;

- здійснюють аналіз відповідності ОПП Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності;

- узагальнюють пропозиції та формують рекомендації з вдосконалення існуючої ОПП;

- беруть участь у моніторингу ОПП (узагальнюють пропозиції та рекомендації, здійснюють самооаналіз та самооцінювання) та періодичному перегляду ОПП;

- спільно з приймальною комісією забезпечують внесення відомості щодо ОПП та навчальних планів до ЄДЕБО;

- здійснюють контроль за реалізацією ОПП педагогічними працівниками та цикловими комісіями коледжу.

4.3.13. За запитом робочої групи відповідні служби коледжу зобов'язані надати у визначений керівником ОПП строк відомості, необхідні для розроблення ОПП.

4.3.14. Координацію діяльності усіх робочих груп коледжу здійснює заступник директора з навчальної роботи.

4.4 II етап. Аналіз актуальності ОПП та оцінювання достатності наявних ресурсів.

4.4.1. Аналіз актуальності ОПП полягає у встановленні суспільної потреби в ОПП, її потенціалі шляхом консультацій із зацікавленими сторонами (здобувачами фахової передвищої освіти, випускниками коледжу, роботодавцями, науковою спільнотою, професіоналами тощо), з'ясуванні виконання основних умов її запровадження.

4.4.2. Робоча група проводить аналіз ринку освітніх послуг і можливості позиціонування на ньому ОПП, аналіз ринку праці, на який орієнтована нова ОПП, можливостей майбутнього працевлаштування для потенційних випускників.

4.4.3. Для забезпечення перегляду та моніторингу освітньо - професійних програм, постійного зв'язку з зацікавленими сторонами коледжем створюються, як дорадчі органи, ради роботодавців за відповідними спеціальностями, до яких входять представники зацікавлених сторін.

4.4.4. Робоча група, виходячи з прогнозованої структури ОПП, з врахуванням Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності, за результатами консультацій з стейкхолдерами, здійснює попередню загальну оцінку достатності наявних ресурсів (кадрових, фінансових, організаційних тощо) для її реалізації та потреби залучення зовнішніх ресурсів.

4.5 III етап. Визначення профілю ОПП.

4.5.1. Профіль програми складається робочою групою як короткий документ, створений для представлення в усталеній формі загальної інформації про ОПП.

4.5.2. Визначення профілю полягає у визначенні мети ОПП, загальних та спеціальних програмних компетентностей, які повинні бути досягнуті в результаті навчання, кінцевих (програмних) результатів навчання з урахуванням положень Національної рамки кваліфікацій, вимог стандартів фахової передвищої освіти та встановлення необхідного обсягу ОПП у кредитах ЄКТС.

4.5.3. При формулюванні програмних компетентностей та результатів навчання слід забезпечити активну роль представників ринку праці в процесі формування компетентнісного опису моделі майбутнього фахівця.

4.5.4. Програмні компетентності (описані за видами: інтегральні, загальні, спеціальні) - загалом від 10 до 15 найважливіших компетентностей, визначають специфіку ОПП. Компетентності випускника відображають погляд роботодавця (замовника) на освітню та професійну підготовку потенційного працівника.

4.5.5. Основою для формулювання програмних компетентностей ОПП є перелік компетентностей стандарту фахової передвищої освіти за відповідною спеціальністю. Цей перелік може бути доповнений декількома (до 3) компетентностей, що визначаються специфікою потреб регіонального або секторального ринку праці (цільовий запит роботодавців).

4.5.6. Інтегральні та загальні компетентності визначені Національною рамкою кваліфікацій.

4.5.7. Набір спеціальних компетентностей має відповідати визначеному рівню ОПП.

4.5.8. Програмні результати навчання - узгоджений набір 15-25 тверджень, які зазначають, що здобувач фахової передвищої освіти має знати, розуміти та бути здатним виконувати після успішного завершення навчання за ОПП.

4.5.9. Набір програмних результатів навчання є однаковим для всіх здобувачів фахової передвищої освіти за ОПП певного рівня. Перелік програмних результатів навчання має корелюватися з визначеним переліком загальних і спеціальних компетентностей.

4.5.10. Результати навчання мають відповідати таким критеріям:

- корисність - мають сприйматися як такі, що відповідають рівню фахової передвищої освіти та вимогам очікуванням громадянського суспільства та держави, релевантність відповідним програмним компетентностям;

- конкретність - забезпечувати достатній рівень деталізації, бути чіткими і однозначними, написаними зрозумілою мовою, дозволяючи чітко окреслити зміст вимог до здобувача фахової передвищої освіти;

- стандартизованість - визначати стандартні вимоги, яким повинен відповідати здобувач фахової передвищої освіти;

- відповідність - відповідати кваліфікаційним вимогам, бути взаємозв'язаними із освітніми рівнями та кваліфікаційними рівнями Національної рамки кваліфікацій (далі - НРК);

- об'єктивність - сформульованими нейтрально, уникаючи зайвої амбітності та суб'єктивності;

- досяжність - реалістичними, з погляду часу та ресурсів, необхідних для їх досягнення;

- діагностичність - повинні мати об'єктивні ознаки їх досягнення чи недосягнення та визначати вимоги до присудження кредитів ЄКТС;

- вимірюваність - має існувати спосіб та шкала для вимірювання ступеня досягнення результату прямими або непрямими методами.

4.5.11. Порядок формулювання результатів навчання:

- визначити, якій сфері (спеціальній чи загальній, предметній області, особливі навички тощо) та кваліфікаційному рівню НРК має відповідати результат навчання;

- зазначити тип результату навчання (знання, навички, здатності, інші компетентності);

- визначити активне дієслово відповідного рівня;

- зазначити предмет вивчення або предмет дії (іменник, що слідує за дієсловом);

- за необхідності навести умови/обмеження, за яких слід демонструвати результати навчання;

- перевірити результат навчання відповідності вище зазначеним критеріям та визначити засіб оцінювання його досягнення.

4.5.12. При розробленні програмних результатів навчання варто врахувати, що:

- результати навчання характеризують те, що здобувач фахової передвищої освіти повинен продемонструвати після успішного завершення освітньо – професійної програми (демонстрація знань, умінь, здатності виконувати тощо);

- повний набір програмних результатів навчання виражає характерні особливості ОПП; якщо серед них є результати, характерні також і для інших ОПП, їх доцільно виділити окремо.

4.5.13. Формулювання програмних результатів супроводжує вироблення чітких критеріїв оцінювання сформульованого результату.

4.5.14. Кореляція результатів навчання програмним компетентностям перевіряється за допомогою матриці відповідності програмних компетентностей програмним результатам навчання за ОПП.

4.6 IV етап. Визначення змісту ОПП та розроблення навчального плану.

4.6.1. Визначення змісту освітньо - професійної програми охоплює такі етапи:

4.6.1.1. Складання переліку освітніх компонентів ОПП:

- вирішення питання щодо використання освітньої системи в освітньо - професійній програмі;

- визначення компетентностей та формулювання результатів навчання для кожного компонента;

- визначення підходів до викладання, навчання та оцінювання;

- перевірка охоплення ключових загальних та спеціалізованих компетентностей;

4.6.1.2. Обрання освітніх технологій і розроблення навчального плану;

4.6.1.3. Розроблення програм навчальних дисциплін.

На підставі програмних компетентностей та програмних результатів навчання робоча група:

- визначає загальний бюджет часу - обсяг кредитів ЄКТС, необхідних для досягнення зазначених результатів, який необхідно розподілити;

- здійснює структурування результатів навчання (модулів або навчальних дисциплін, інших складових навчального курсу, практик, дослідницьких проектів, лабораторних робіт та інших відповідних навчальних заходів) та розподіляє кредити ЄКТС, необхідні для досягнення зазначених результатів.

4.6.2. Обсяг кредитів ЄКТС для освітнього компоненту є довільним і залежить від переліку та складності результатів навчання.

4.6.3. Визначення кількості кредитів ЄКТС для освітнього компонента здійснюється шляхом оцінки навантаження, необхідного для досягнення результатів навчання.

4.6.4. Мінімальна кількість кредитів ЄКТС для освітнього компоненту складає не менше 3 кредитів (на базі БЗСО, ПЗСО та КР).

4.6.5. Слід стандартизувати освітні компоненти з метою гнучкості, мобільності, формування міждисциплінарних траєкторій навчання.

4.6.6. Визначення компетентностей та формулювання результатів навчання для кожного освітнього компоненту. Виходячи з програмних компетентностей та програ-

мних результатів навчання, робоча група має сформулювати результати навчання, які повинні бути досягнуті в межах кожного освітнього компонента.

4.6.7. В переліку компонент ОПП зазначаються назви навчальних дисциплін, практик, а також обсяг цих освітніх компонент у кредитах та форма підсумкового контролю.

4.6.8. Визначення підходів до викладання, навчання та оцінювання. Робоча група має погодити спосіб найкращого розвитку та оцінювання компетентностей і досягнення бажаних результатів навчання, а також передбачити різноманітні підходи до навчання, викладання та оцінювання.

4.6.9. Перевірка охоплення ключових загальних та спеціальних компетентностей. Робоча група має перевірити розвиток ключових загальних і спеціальних компетентностей, а також перевірити, чи всі програмні ключові загальні та спеціальні компетентності охоплюються освітніми компонентами освітньо – професійної програми.

4.6.10. Робочі групи мають провести опитування в усній чи письмовій формі щодо узгодження результатів навчання та програмних компетентностей:

- узгодження програмних результатів навчання з Національною рамкою кваліфікацій;

- узгодження програмних результатів навчання зі стандартами фахової передвищої освіти;

- узгодження результатів вивчення навчальної дисципліни з програмними результатами навчання (Матриця відповідності програмних результатів навчання освітнім компонентам освітньої програми);

- узгодження дисциплінарних результатів навчання з програмними компетентностями (Матриця відповідності програмних компетентностей освітнім компонентам освітньої програми);

- узгодження методів викладання з відповідними результатами навчання для досягнення бажаних результатів навчання;

- узгодження методів оцінювання відповідно з програмними результатами навчання.

4.6.11. Обрання освітніх технологій та розроблення навчального плану. Внесення робочою групою узгоджених результатів навчання до освітньо - професійної програми та відповідних навчальних дисциплін - до навчальних планів підготовки фахівців є обов'язковим.

4.6.12. Відповідно до профілю освітньо - професійної програми та переліку її освітніх компонентів робоча група розробляє навчальний план ОПП.

4.6.13. Орієнтовна кількість годин аудиторних занять в одному кредиті ЄКТС (денна форма навчання) для здобувачів фахової передвищої освіти може становити від 33 відсотків до 66 відсотків (1/3-2/3).

4.6.14. При проектуванні кадрового забезпечення ОПП робоча група має узгодити свої пропозиції щодо складу педагогічних працівників для викладання дисциплін, внесених у проект навчального плану з цикловими комісіями, на яких працюють педагогічні працівники.

4.6.15. Органи студентського самоврядування можуть подавати пропозиції та зауваження щодо змісту навчальних планів.

4.6.16. Розроблення програм навчальних дисциплін. Програми навчальних дисциплін за завданнями робочих груп розробляються на циклових комісіях коледжу згідно з вимогами.

4.6.17. Органи студентського самоврядування можуть надавати пропозиції та зауваження щодо змісту програм навчальних дисциплін.

4.6.18. Програма навчальної дисципліни розробляється на термін дії навчального плану, за необхідності до неї можуть вноситись зміни. З метою забезпечення цілісності освітнього матеріалу, забезпечення професійної спрямованості змісту навчання, попередження дублювання, врахування міждисциплінарних зв'язків програми навчальних дисциплін розглядаються методичною радою коледжу.

4.6.19. На основі програм навчальних дисциплін на поточний навчальний рік розроблюються робочі програми, які є основою для розробки навчально-методичного забезпечення викладання дисциплін.

4.7 V етап. Розроблення системи оцінювання якості освітньо - професійної програми з метою її удосконалення

4.7.1. За якість ОПП відповідальність несуть робоча група, а також педагогічні працівники, які її реалізують. З метою контролю за якістю ОПП та їх вдосконаленням проводяться різні процедури оцінювання та визнання якості ОПП: зовнішні, внутрішні.

4.7.2. Основними процедурами зовнішнього оцінювання та визнання якості ОПП є:

- акредитація ОПП - оцінювання якості освітньо-професійної програми та освітньої діяльності Коледжу за цією програмою на предмет відповідності стандарту освіти, спроможності виконання вимог стандарту, а також досягнення заявлених у програмі результатів навчання відповідно до критеріїв оцінювання якості освітньо-професійної програми;

- оцінка підготовки фахівців і затребуваних компетентностей (результатів навчання) з точки зору роботодавців, а також затребуваних результатів навчання з точки зору випускників. Процедурою такої оцінки є опитування роботодавців та випускників (анкетування, інтерв'ювання тощо).

4.7.3. Внутрішній аудит ОПП – процедури перевірки якості різних елементів документального забезпечення ОПП з боку Коледжу. Предметами внутрішнього аудиту можуть бути готовність ОПП до процедур зовнішнього оцінювання; якість різних документів у рамках ОПП (наприклад, програм навчальних дисциплін, робочих навчальних планів та індивідуальних навчальних планів, програм практик); наявність і повнота необхідної документації в рамках ОПП тощо.

4.7.4. Основними процедурами внутрішньої оцінки якості ОПП є самоаналіз освітньо - професійної програми, який може проводитися як в рамках процедур зовнішнього оцінювання якості (акредитації), так і з ініціативи керівника ОПП з метою планових процедур контролю якості.

4.7.5. Залежно від цілей проведення самоаналізу визначаються процедури і терміни його проведення. Відповідно до наказу директора коледжу для проведення перегляду ОПП і підготовки звіту призначається комісія (у складі 3-5 осіб з числа педагогічних працівників, що реалізують ОПП); бажано залучати до проведення перегляду ОПП представників ключових роботодавців, здобувачів освіти, педагогічних працівників програми.

4.7.6. Самоаналіз проводиться робочою групою за рішенням керівника ОПП.

4.7.7. Результати проведеного самоаналізу оформлюються у формі звіту про результати самоаналізу.

4.7.8. Звіт про результати самоаналізу ОПП готується членами комісії і узгоджується з усіма залученими до цієї процедури учасниками; звіт повинен містити ви-

сновки про якість ОПП і пропозиції щодо її вдосконалення, включаючи, за необхідності, пропозиції щодо внесення змін до ОПП, модернізації ОПП і/або прийняттю інших управлінських рішень.

4.7.9. Звіт про результати самоаналізу затверджуються на засіданні Педагогічної ради Коледжу.

4.7.10. Внесені в ОПП зміни затверджуються на засіданні Педагогічної ради Коледжу відповідно до рекомендацій, поданих гарантом ОПП.

5 ПОРЯДОК ЗАТВЕРДЖЕННЯ, ВІДКРИТТЯ, АКРЕДИТАЦІЇ ТА ЗАКРИТТЯ ОСВІТНЬО - ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

5.1 Затвердження ОПП.

5.1.1. Всі нові ОПП мають пройти єдиний порядок затвердження, що передбачає їх послідовний розгляд такими підрозділами:

- робочою групою, позитивне рішення якої є підставою для передачі матеріалів на засідання випускової циклової комісії;

- випусковою цикловою комісією (спільним засіданням випускових циклових комісій), позитивне рішення якої (яких) є підставою для передачі матеріалів заступнику директора з навчальної роботи;

- заступником директора з навчальної роботи, який здійснює перевірку збалансованості та реалістичності програми, раціональності розподілу кредитів, повноту документального забезпечення та відповідність освітньої – професійної програми Ліцензійним умовам. Позитивне рішення заступника директора з навчальної роботи є підставою для передачі матеріалів на розгляд педагогічної ради;

- методичною радою коледжу, яка оцінює відповідність нової ОПП всім вимогам, що пред'являються до освітніх програм коледжу. Висновок про ухвалення ОПП методичною радою є рекомендаційним для педагогічної ради коледжу;

- педагогічною радою коледжу.

5.1.2. Перелік документів, необхідних для відкриття освітньо-професійної програми, що подаються на засідання педагогічної ради коледжу:

- копія наказу директора коледжу про затвердження складу робочої групи;

- освітньо-професійна програма;

- графік освітнього процесу;

- навчальний план підготовки фахівців;

- протокол засідання випускової циклової комісії;

- зовнішня рецензія провідного роботодавця (роботодавців) галузі.

5.1.3. За результатами розгляду освітньо-професійної програми Педагогічна рада Коледжу може прийняти рішення про її затвердження, повернення на доопрацювання або про відмову у затвердженні.

5.1.4. ОПП, що реалізуються у Коледжі, та перелік освітніх компонентів, передбачених відповідною програмою оприлюднюються на сайті закладу освіти.

5.2 Відкриття ОПП та набір здобувачів фахової передвищої освіти.

5.2.1. Набір здобувачів фахової передвищої освіти на навчання за ОПП здійснюється приймальною комісією коледжу централізовано, згідно з Правилами прийому до коледжу.

5.2.2. Освітньо - професійна програма може бути внесена до Правил прийому і на навчання за неї може бути оголошено набір здобувачів фахової передвищої освіти лише за умови затвердження ОПП і наявності ліцензії коледжу на здійснення освіт-

ньої діяльності за спеціальністю, в рамках якої відкривається освітньо-професійна програма (вносяться корективи).

5.2.3. Якщо на освітньо - професійну програму не здійснено набір здобувачів фахової передвищої освіти у зв'язку з її недостатньою затребуваністю, то робоча група може в подальшому:

- відмовитися від її реалізації, в порядку, встановленому п. 5.4 цього Положення;

- провести удосконалення ОПП з метою підвищення її конкурентоспроможності та привабливості на ринку освітніх послуг, надати матеріали удосконалення педагогічній раді коледжу.

5.2.4. У разі схвалення проведеного удосконалення педагогічною радою коледжу набір здобувачів фахової передвищої освіти на навчання за удосконаленою ОПП може здійснюватись приймальною комісією коледжу в поточному році.

5.3 Акредитація освітньої програми здійснюється згідно чинного Положення про акредитацію освітньо-професійних програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів фахової передвищої освіти МОН України.

5.4 Закриття ОПП. Освітньо - професійна програма може бути вилучена з переліку ОПП, що реалізуються в коледжі, за таких умов:

- з ініціативи випускової циклової комісії, при їх відмові від реалізації ОПП;
- з ініціативи коледжу (за поданням приймальної комісії), у разі відсутності набору здобувачів фахової передвищої освіти на навчання за ОПП протягом 2 років;

- у разі реформатування ОПП. У цьому випадку об'єднана або роз'єднана освітньо-професійна програма розробляється і проходить затвердження як нова, а за тими освітньо-професійними програмами, що реалізувалися до реформатування, припиняється набір здобувачів фахової передвищої освіти на навчання. Після завершення навчання здобувачів фахової передвищої освіти на останньому курсі (році) освітньо-професійна програма вилучається з переліку ОПП, що реалізуються в коледжі;

- з ініціативи коледжу (за поданням випускової циклової комісії), якщо в результаті будь-якої з процедур зовнішньої або внутрішньої оцінки якості освітньо - професійної програми отримано висновки про її низьку якість. Рішення про вилучення освітньо - професійної програми з числа ОПП, що реалізуються в коледжі, приймає педагогічна рада коледжу.

6 ПОРЯДОК РЕАЛІЗАЦІЇ, МОНІТОРИНГУ ТА ПЕРІОДИЧНОГО ПЕРЕГЛЯДУ ОСВІТНЬО - ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

6.1 Порядок реалізації освітньо - професійної програми. Порядок реалізації освітньо - професійної програми визначається Положенням про організацію освітнього процесу коледжу. Для планування освітнього процесу на кожний навчальний рік заступником директора з навчальної роботи, разом із випусковою цикловою комісією складається робочий навчальний план за кожною ОПП. У робочому навчальному плані обумовлюються щорічні особливості організації освітнього процесу для кожної ОПП та зміст варіативної частини (блоку дисциплін за вільним вибором здобувачів фахової передвищої освіти).

6.2 Управління освітньо - професійною програмою. Управління освітньо - професійною програмою здійснюється на адміністративному та академічному рівнях.

6.2.1. Адміністративне управління ОПП здійснює заступник директора з навчальної роботи.

До функцій адміністративного управління ОПП відносяться:

- організація та управління матеріально-технічним і інфраструктурним забезпеченням;
- інформаційне та навчально-методичне забезпечення в частині надання доступу до інформаційних, бібліотечних та інших загальних ресурсів;
- профорієнтаційна робота з потенційними вступниками;
- взаємодія з випускниками, роботодавцями, професіоналами тощо;
- рекомендації щодо складу екзаменаційних комісій;
- координація забезпечення якості освітньо-професійної програми, що реалізується;
- організація проведення самоаналізу освітньо – професійної програми.

6.2.2. Академічне управління освітньо - професійною програмою здійснює керівник ОПП.

Завданнями академічного управління ОПП є:

- організація колегіального розроблення освітньо - професійної програми (профілю, навчальних планів, матриць відповідностей, методичного та інформаційного забезпечення освітнього процесу, включаючи програми навчальних дисциплін, практик, підсумкових семестрових випробувань тощо, оціночних засобів);
- здійснення контролю за якістю роботи педагогічних працівників, які забезпечують реалізацію ОПП;
- аналіз і впровадження кращого досвіду світової та вітчизняної освіти у зміст і технологію реалізації ОПП;
- виявлення здобувачів фахової передвищої освіти, схильних до академічної кар'єри, і організація роботи з ними;
- взаємодія з роботодавцями та випускниками для уточнення вимог до компетентностей випускника і оцінки обраних технологій реалізації ОПП і якості підготовки фахівців;
- підготовка освітньо - професійної програми до процедур оцінки якості (включаючи акредитацію, експертизу).

6.3 Моніторинг освітньо – професійної програми.

6.3.1 З метою забезпечення якості ОПП моніторинг проводиться щорічно.

6.3.2 Задля об'єктивного відображення стану й динаміки якості надання освітніх послуг, ефективності управління, якості підготовки здобувачів освіти з оцінюванням актуальності змісту ОПП, ступеня досягнення запланованих результатів навчання здобувачами освіти та готовності випускників до професійної діяльності моніторинг ОПП здійснюється:

- керівником робочої групи ОПП із залученням стейкхолдерів;
- комісією з якості моніторингу освітньої діяльності та якості освіти у Коледжі.

6.3.3 До здійснення моніторингу можуть долучатися експерти: педагогічні працівники, професіонали-практики, здобувачі освіти. Суттєвим елементом для перевірки та перегляду ОПП є зворотний зв'язок із зацікавленими сторонами. Робоча група має інформувати здобувачів освіти і педагогічних працівників про мету моніторингу та спосіб його здійснення, щоб забезпечити точність та високий відсоток наданих відповідей.

6.3.4 Моніторинг може проводитися у різний спосіб – анкетування, опитування, інтерв'ювання (у тому числі здобувачів освіти та випускників з метою аналізу їх власного досвіду), моніторинг досягнутих результатів, оцінювання ОПП на відповідність критеріям забезпечення якості освітніх програм тощо.

6.3.5 При проведенні моніторингу ОПП застосовуються критерії якості, що забезпечують досягнення цілей ОПП (актуальність обраних цілей, врахування очікувань здобувачів освіти, педагогічних працівників, роботодавців, інших стейкхолдерів, а також більш широких цілей освітнього процесу, можливість досягнення заявлених цілей за допомогою даної ОПП).

6.3.6 Моніторинг ОПП здійснюється шляхом оцінювання ОПП та процесів її реалізації за наступними критеріями:

- проектування та цілі ОПП;
- структура та зміст ОПП;
- доступ до ОПП та визнання результатів навчання;
- навчання і викладання за ОПП;
- контрольні заходи, оцінювання здобувачів освіти та академічна доброчесність;
- людські ресурси;
- освітнє середовище та матеріальні ресурси;
- внутрішнє забезпечення якості ОПП;
- прозорість та публічність;
- навчання через дослідження.

6.4 Перегляд освітньо-професійних програм.

6.4.1 Перегляд ОПП здійснюється з метою її удосконалення (шляхом оновлення або модернізації).

6.4.2 Оновлення ОПП - форма перегляду ОПП у вигляді оновлення окремих елементів ОПП із відповідними змінами в програмах ОК, навчальному плані ОПП тощо; в процесі оновлення не можуть змінюватися мета, цілі, завдання, компетентності та результати навчання ОПП.

6.4.3 Підставою для оновлення ОПП можуть бути:

- ініціатива і пропозиції керівника освітньо - професійної програми і/або педагогічних працівників, які її реалізують;
- результати оцінювання якості ОПП;
- об'єктивні зміни інфраструктурного, кадрового характеру і/або інших ресурсних умов реалізації ОПП.

Оновлення відображаються у відповідних структурних елементах ОПП (навчальному плані, матрицях, робочих програмах навчальних дисциплін, програмах практик і т.п.).

6.5 Модернізація ОПП

6.5.1 Модернізація ОПП - форма перегляду ОПП (у вигляді докорінної зміни ОПП), що проводиться з метою коригування та вдосконалення спрямування ОПП і зміни її структури, розроблення й реалізації нових цілей, завдань, стратегій; у процесі модернізації може відбуватися зміна ОК ОПП, обсягу і послідовності їх вивчення тощо.

6.5.2 Зміна виду ОПП також є модернізацією.

6.5.3 Особливим випадком модернізації ОПП є затвердження стандартів фахової передвищої освіти.

6.5.4 Модернізація ОПП може проводитися з:

- ініціативи керівництва коледжу/випускової циклової комісії у разі незадовільних висновків про її якість в результаті самоаналізу або аналізу динаміки набору здобувачів фахової передвищої освіти;

- ініціативи керівника освітньо - професійної програми за відсутності набору вступників на навчання;

- ініціативи робочої групи з метою врахування змін, що відбулися в професійному полі, в яких реалізується ОПП, а також змін ринку освітніх послуг або ринку праці.

- наявності висновків про недостатньо високу якість за результатами різних процедур оцінки якості ОПП.

6.5.5 До модернізації освітньо - професійних програм залучають представників роботодавців, зовнішніх відносно ОПП експертів (як з професійної спільноти Коледжу, так і незалежних).

6.5.6 Модернізована освітньо - професійна програма разом з обґрунтуванням внесених до неї змін має пройти затвердження в установленому порядку.

6.5.7 Для оцінювання якості підготовки фахівців і визначених компетентностей та програмних результатів ОПП проводяться опитування педагогічних працівників, здобувачів освіти, роботодавців, академічної спільноти і випускників.

7 ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1 Це Положення розглядається і схвалюється Педагогічною радою Коледжу та вводиться в дію наказом директора.

1.2 Зміни та доповнення до цього Положення розглядаються і ухвалюються Педагогічною радою Коледжу та вводяться в дію наказом директора.

1.3 Це Положення набуває чинності з дня введення його в дію наказом директора Коледжу.